

Titel: Dommere, Retsskrivere og Retslnde m. m.

Citation: "Dommere, Retsskrivere og Retslnde m. m.", i *1902/1903: Lovforslag*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r13-shoot-chptrd1e723/facsimile.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: 1902/1903: Lovforslag

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Kapitel 2.

Dommere, Retsskrivere og Retsbude m. m.

§ 28.

Faste Dommere ved Rigets almindelige Domstole beskikkes af Kongen.

Kun fuldmyndige, uberygtede, vederhæftige Mænd, som have underkastet sig den fuldstændige juridiske Eksamen, kunne beskikkes. Som Regel kræves bedste Karakter.

Til Højesteret sker Udnævnelse som „Højesteretsdommer“, til Landsret som „Landsdommer“, til hver af de andre Retter som „Underretsdommer“.

§ 29.

I Reglen kan til Højsteretsdommer kun beskikkes en Mand, der i 3 Aar har været Landsdommer, Rigsanklager eller Højsteretsadvokat, til Landsdommere kun Mænd, der i 3 Aar have været Dommere, Højsteretsadvokater, Overanklagere eller Landsretsprokuratorer, og til Underretsdommere kun Mænd, der have været Dommere eller i 3 Aar have været Syselmænd eller Sagførere. Sagførere maa derhos i det paagældende Tidsrum have givet stadig Meddelelse for Retten.

Ligestillede med Landsdommere i den heromhandlede Retning ere de, der efter den tidligere Ordning i 3 Aar have været Dommere i en af Overretterne, Formænd i Sø- og Handelsretten eller Dommere i Københavns Kriminal- og Politiret; ligestillede med Højsteretsadvokater ere de, der i 3 Aar have været Højsteretssagførere; ligestillede med Landsretsprokuratorer de, der i 3 Aar have været Overretts-sagførere, og ligestillede med Syselmænd de, der i 3 Aar have været Dommerfuldmægtige.

Til Udbringelse af de 3 Aar kan Virksomhed i forskellige af de nævnte Stillinger sammenlægges.

Forinden nogen beskikkes til Højsteretsdommer, skal der gives Højsteret Lejlighed til at udtale sig om de paagældende Ansøgere.

§ 30.

Til midlertidig at beklæde et Dommerembede, naar det paa Grund af Embedsløshed eller en fast Dommers Forfald maatte være nødvendigt, meddeler Justitsministeren Beskikkelse.

I paatrængende Tilfælde, samt naar den faste Dommers Forfald skennes at ville blive kortvarigt, kan Landsrettens Justitarius bemyndige til midlertidig at forestaa Dommerembedet ved en Underret udenfor København. Herom skal Meddelelse straks ske til Justitsministeren, som træffer endelig Bestemmelse.

Den, som beskikkes til midlertidig at beklæde et Dommerembede, maa være i Besiddelse af de samme Egenskaber, som udkræves til at beklæde Embedet som fast Dommer. Dog er det ved Underretterne uden for København med Hensyn til Eksamensfordringen tilstrækkeligt, at den paagældende har underkastet sig den fuldstændige juridiske Eksamen med Karakteren *laudabilis* eller har opnaaet Karakteren „Bekvem“ enten ved den juridiske Fællesprøve eller ved den tidligere juridiske Eksamen for ustuderede.

§ 31.

En Dommer kan ikke faa nogen konstitueret til paa Dommerens Ansvar at udføre Dommerforretninger.

Ingen fast Medhjælper for en Dommer, maa, saa længe han er i denne Stilling, drive Forretning med Retsljud, Inkassation, Prioritetsordning, Dokumentaffattelse eller lignende.

§ 32.

Naar det paa Grund af en Dommers Udelukkelse eller Fritagelse formedelst Inhabilitet maatte være nødvendigt, beskikker Justitsministeren eller, ved Underretterne udenfor Kjøbenhavn, Landsrettens Justitiarius en Sættedommer.

Med Hensyn til Sættedommerne finde Reglerne i § 30, 3die Stykke, Auvendelse.

§ 33.

Spørgsmaal om en Dommers Strafansvar for Overtrædelse af de ham efter Lovene paahvilende Pligter bedømmes — bortset fra det i § 34, 2det Stykke omhandlede Tilfælde — efter Straffeloven og paakendes under en selvstændig Straffesag; dog kan Straffen, hvis den ej overstiger Bøder, i Tilfælde af Anke eller Kære paalægges uden særligt Sagsanlæg, efter at der, om fornødent, er givet vedkommende Dommer Lejlighed til mundtlig eller skriftlig at udtale sig om det paagældende Forhold.

Erstatningsansvar maa som hidtil gøres gældende ved Anke, for saa vidt det ikke enten efter Bogen om Strafferetsplejen paakendes i Forbindelse med Spørgsmaal om Straf eller indtales, efter at Straffedom er fældet over den paagældende.

§ 34.

Gør en Dommer sig skyldig i Forsømmelse eller Skødesløshed i Embedsførelse, der dog ikke er af saadan Beskaffenhed, at den ifølge Lovgivningen paadrager Straf, eller udviser han i øvrigt utilbørligt eller usømmeligt Forhold, paahviler det Justitiarius i den Ret, hvoraf han er Medlem, med Hensyn til Landsretternes Justitiarier Højesterets Justitiarius, samt med Hensyn til de øvrige Dommere vedkommende Landsrets Justitiarius, i Stilhed at give ham fornøden Advarsel.

Det staar derhos Enhver, der under Møde for en Ret anser sig krænkede ved saadant utilbørligt eller usømmeligt Forhold fra en Dommers Side, frit for at paaklage det af Dommeren udviste Forhold til højere Ret. Klagen, der maa fremsættes skriftlig og inden fjorten Dage, efter at Sagens Behandling for paagældende Ret er sluttet, behandles i øvrigt overensstemmende med de i Kap. 90 givne Regler for Kæremaal. Finder den overordnede Ret Klagen begrundet, kan den udtale sin Misbilligelse af Dommerens Adfærd eller paalægge ham en Bøde.

§ 35.

Viser saadan, efter Omstændighederne gentagen, Advarsel, Misbilligelse eller Bøde sig frugtesløs, eller har Dommeren gjort sig skyldig i et Forhold, der maa svække eller gøre ham uværdig til den Agtelse og Tillid, som Dommerkaldet forudsætter, kan dette drage til Følge efter Omstændighederne Embedsfradømmelse uden Pension eller med Pension, beregnet efter Pensionslovens Regler, eller endelig saaledes, at Pensionens Størrelse bliver at bestemme ved særlig Lov. Er der Tale om et efter Straffeloven strafbart Forhold, bliver Sagen af Justitsministeren eller af Justitiarius at overgive til vedkommende Overanklager for eventuelt at forfølges som selvstændig Straffesag. I andet Fald, eller naar Dommen i Straffesagen ikke lyder paa Embedsforbrydelse, afgøres Spørgsmaalet ifølge Justitsministerens nærmere Bestemmelse under en af det offentlige mod Dommeren anlagt Sag. Sagen be-

handles efter de for Landsretsproceduren for borgerlige Sager i 1ste Instans gældende Regler.

I Overensstemmelse hermed bliver det fremdeles at afgøre, hvor vidt en Dommer bør ved Dom afsættes paa Grund af vedvarende Aands- eller Legemssvaghed.

§ 36.

Naar Straffesøg er rejst mod en Dommer, eller naar han maa antages at have gjort sig skyldig i saadant utilbørligt Forhold, som omhandles i § 35, saa vel som naar han er bleven uvederhæftig eller aandssvag, kan han suspenderes. Afgørelse herom træffes, naar Talen er om en Underretsdommer, af Landsrettens Justitiarius og to af Rettens Medlemmer, og naar Talen er om en Højesterets- eller Landsdommer, af Højesterets Justitiarius og to af Rettens Medlemmer.

§ 37.

Beslutning om Ophør af midlertidig Beskikkelse til at beklæde et Dommerembede (§ 30) kan tages af den Myndighed, der har meddelt den, dog, for saa vidt det er Landsrettens Justitiarius, med Ret for den paagældende til at forelægge Spørgsmaalet for Justitsministeren.

§ 38.

Justitssekretærer ved Højesteret, Landsretterne og Kjøbenhavns Byting beskikkes af Kongen, Fuldmægtige ved de nævnte Retter af Kongen eller af Justitsministeren efter de nærmere Regler, som fastsættes ved Lønningsloven.

Til midlertidig at beklæde et af de nævnte Embeder, naar det paa Grund af Embedsledighed eller Forfald maatte være nødvendigt, meddeler Justitsministeren Beskikkelse. I paatrængende Tilfælde, samt naar Forfaldet skønnes at ville blive kortvarigt, kan vedkommende Rets Justitiarius give den midlertidige Bemyndigelse. Herom skal Meddelelse straks ske til Justitsministeren, som træffer endelig Bestemmelse.

Til fast eller midlertidig at beklæde de i denne Paragraf nævnte Embeder udkræves, at vedkommende er en fuldmyndig, uberygtet og vederhæftig Mand, samt at han har underkastet sig den fuldstændige juridiske Eksamen i det mindste med Karakteren haud illaudabilis eller har opnaaet Karakteren „Bekvem“ ved den juridiske Fællesprøve eller ved den tidligere juridiske Eksamen for ustuderede.

§ 39.

Naar nogen af de i § 38 nævnte Embedsmænd paa Grund af Inhabilitet er udelukket, beskikker vedkommende Rets Justitiarius i fornødent Fald en Mand, som har de i § 38, 3die Stykke, angivne Egenskaber, til at fungere i Sagen.

§ 40.

Hvor Retsskriver findes, fremsættes Klager over Retsskriverens Afgørelse inden 6 Maaneder for den Ret, ved hvilken Retsskriveren er ansat. Efter at have modtaget Retsskriverens Erklæring afgør Retten, for Kjøbenhavns Bytings Vedkommende Rettens Justitiarius, Sagen ved Kendelse. Mod denne Kendelse kan rejses Kæremaal. Hvor Retsskriverforretningerne paaahvile Dommeren, afgøres deslige Klager ved Kære.

Med Hensyn til Retsskriveres Ansvar til Straf og Erstatning for Overtrædelse af deres Embedspligter finde Reglerne i § 33 tilsvarende Anvendelse.

§ 41.

Ved Højesteret, Landsretterne og Københavns Byting ansætter Rettens Justitiarius det fastsatte Antal Retsbude. Ved hver Underret udenfor København ansætter vedkommende Dommer et Retsbud.

§ 42.

I hver af de i § 14 ommeldte Retskredse ansættes det fornødne Antal Stævningsmænd.

De ved Landsretterne og Underretterne ansatte Retsbude kunne benyttes som Stævningsmænd for vedkommende Rets Omraade i det Omfang og paa den Maade, som vedkommende Justitiarius eller Underretsdommer nærmere bestemmer. De Stævningsmænd, som yderligere efter Justitsministerens Bestemmelse behøves, beskikkes af vedkommende Justitiarius eller Underretsdommer. Fortegnelse over Retskredsens Stævningsmænd opslaaes paa Tingstederne samt henholdsvis i Landsretternes og Københavns Bytings Lokaler, og bekendtgøres tillige aarlig og oftere, naar Forandring sker, i de Aviser, som dertil af Justitsministeren bestemmes.

§ 43.

Enhver Stævningsmand afgiver til vedkommende Justitiarius eller Underretsdommer en Erklæring paa Ære og Samvittighed om, at han med Troskab og Samvittighedsfuldhed vil opfylde de Pligter, der paahviler ham efter nærværende Lov og den ham meddelte Instruks. Dommeren i Retskredsen har at vejlede dem med Hensyn til deres Pligter.

§ 44.

Det underordnede Personale ved Højesterets, Landsretternes og Københavns Bytings Skriverkontorer ansættes af vedkommende Rets Justitiarius.

*Kapitel 3.***Kommunedommer i Smaasager paa Landet.**

§ 45.

Den ved Lov af 10. Maj 1854 § 65 anordnede Tyendeforligsmægler, der heretter benævnes Kommunedommer, tillægges der en efter nedenstaaende Bestemmelser begrænset Myndighed til, naar i offentlig Sag den sigtede og i privat Sag begge Parter bo i Kommunen, at paadømme:

1. Sager, som alene angaa Overtrædelser, begaaede i Kommunen, af Politivedtægt eller Sundhedsvedtægt eller af Mark- og Vejfredsloven,
2. Borgerlige Sager, der angaa private Formuerettigheder eller strafbare Handlinger, som ved Lovgivningen ere henviste til privat Forfølgning, naar Paastanden er udtrykkelig indskrænket til Pengeydelse, som ikke overstiger 40 Kr., eventuelt i Forbindelse med Mortifikation af en Ærefornærmelse.

Sager af den nævnte Art og Størrelse kunne dog af den anklagende Politi-myndighed, hvis Sagen er undergoven offentlig Paatale, og i andet Fald af Sagsageren indbringes for almindelig Ret i Stedet for at indbringes for Kommunedommeren.

Bestemmelsen i Lov af 10. Maj 1854 § 66, sidste Punktum ophæves.